Nammo Lapua Oy
Mikko Myllykangas
Tampere

LAUSUNTO

10.10.2016

SECURING THE FUTURE

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN TALOUSARVIOESITS VUODELLE 2017

Puolustusministeriön hallinnonalalle esitetään määrärahoja 2 824 miljoonaa euroa. Puolustusministeriön laskelmien mukaan materiaaliseen valmiuteen kohdistuu 38 % (914 milj. euroa) jakautuen puolustusmateriaali- ja toimintamenomäärärahoihin. Jos laskelmista poistaa kunnossapidon osuuden, kohdistuu todellisuudessa materiaalisen valmiuden kehittämiseen noin 24 % puolustusbudjetista. Materiaalisen suorituskyvyn kehittäminen ja ylläpito edellyttävät pitkän aikajakson suunnittelua. Siten on tärkeää, että jatkossa puolustusbudjetissa pysytään tässä talousarvioesityksessä palautettavaan määrärahojen kolmijakoon (kolmannes ohjattiin materiaalihankintoihin, kolmasosa palkkoihin ja kolmasosa toimintaan). Vain siten kokonaisuus on kestävällä pohjalla.

Talousarvioesitys sisältää hallitusohjelman mukaisen määrärahalisäyksen. On kuitenkin huomioitava, että materiaalihankintamomentin asteittainen korotus saattaa nostaa määrärahat vain sille tasolle, jolla ne olivat ennen puolustusvoimauudistusta. Samanaikaisesti myös puolustusministeriön hallinnonala joutuu säästämään toimintamenojaan. Todellisuudessa näitäkin säästövelvoitteita kohdistetaan materiaaliseen valmiuteen esim. esitetyllä 40 milj. euron määrärahan siirrolla materiaalihankinnoista toimintamenomomentille.

Puolustusvoimien toimintamenot (27.10.01)

Puolustusvoimien toimintamenoihin ehdotetaan 181 miljoonan euron tilausvaltuutta vuosille 2017 - 2020. Valtuudella on tarkoitus hankkia muun muassa ajoneuvoja, varaosia sekä materiaalin huolto- ja ylläpitopalveluja. Suomalaisen teollisuuden rooli korostuu ennen kaikkea huolto- ja ylläpitopalveluiden tuottajana. Merkittävä osa tästä rahoituksesta ohjautuu Millog:lle ja on näin heikentää PKT yritysten asemaa. Kotimaiseen huoltovarmuusteollisuuteen (mm. Nammo Lapua) tulee kohdistaa hankintoja normaaliaikana, jotta suomalaisen teollisuuden toimituskyky on turvattu mahdollisissa poikkeusoloissa.

On myönteistä, että toimintamenomomentin perusteluissa huomioidaan teollisuuden viennin ja kansainvälistymisen edistäminen. Merkittävänä viejänä tämä on Nammo Lapualle hieno uutinen, tukien sotilaallista huoltovarmuutta huoltovarmuus ja kumppanuussopimuksen mukaisesti.

Puolustusmateriaalihankinnat (27.10.18)

Puolustusmateriaalihankintoihin esitetään määrärahoja 475,2 milj. euroa. PVKEH2017 valtuus vuosille 2017 - 2025 on 519 milj. euroa. Tilausvaltuudella mm. jatketaan alueellisten joukkojen suorituskykyjen kehittämistä sekä F-18 ja Hawk -kaluston elinkaaripäivityksiä. Lisäksi valtuudella hankitaan ampumatarvikkeita koulutukseen ja tykistölle. Mukana on hankkeita, joissa suomalaisella teollisuudella voi olla merkittäväkin rooli.

Jotta teollisuus kykenee ylläpitämään ja kehittämään tuotantoaan ja tuottamaan puolustusvoimien tarvitsemat tuotteet ja palvelut kaikissa turvallisuustilanteissa, tulee sillä olla jatkuvaa liiketoimintaa. Siten Nammo Lapualle on ensiarvoisen tärkeää, että

sille kohdistetaan tilauksia tasaisesti koko valtuusajalla. Kustannustehokkaimpana ratkaisuna Nammo Lapua näkee monivuotisen tilausvaltuuden ampumatarvikkeille, joka mahdollistaisi myös Puolustusvoimien varastojen täydentämisen.

Kokonaisuutena materiaalihankintojen osuus tavoitteesta 1/3 budjetista on laskenut lähelle 1/5. Kyseinen suunta on huolestuttava. Nammo Lapuan osalta tämä on näkynyt tulevien vuosien suunnittelun osalta hankintojen pienenemisenä. Ei sillä että tarve olisi vähentynyt, mutta erityisesti vuosien 2017 ja 2018 hankintoihin varattu rahoitus on pienentynyt. Jopa niin, että Nammo Lapuan Vihtavuoren tehtaiden toiminnan jatkuminen on noussut tarkasteluun.

Valtioneuvoston periaatepäätös Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan turvaamisesta

Nammo Lapuan mukaan kyseinen periaatepäätös mahdollistaa mm. perustella kotimaahan kohdistettavia hankintoja ja teollisen yhteystyön velvoitteita.
On ensiarvoisen tärkeää, että periaatepäätöksen linjaukset toteutuvat käytännössä puolustusvoimien hankintatoimessa.

Yhteistyö Nammo - Puolustushallinto

Nammo AS:N / Nammo Lapuan ja Puolustushallinnon solmima **Huoltovarmuus- ja kumppanuussopimus** mahdollistaa mm. suorahankinnat Puolustusvoimien niin halutessa. Nammo Lapua Oy on yhä merkittävämmin kiinteä osa puolustusjärjestelmäämme. Ruutitehtaan siirtyminen Nammo Lapuan omistukseen on osoittautunut erittäin hyväksi ratkaisuksi. Tässä yhteydessä pelastettiin yli 100 henkilön työpaikat ja luotiin investoinnein välillisesti yli 70 työpaikkaa.
Jatkona 2015 Nammo Lapua osti Sastamalan ampumatarviketehtaan ja jälleen varmistii n. 15 hengen työpaikat.

Yhteistyö jatkuu parhaillaan **Huoltovarmuus- ja kumppanuussopimuksen mukaisesti.** Nammo Lapua ja Puolustusvoimat selvittivät hävittämisen siirtämistä teollisuuden hoidettavaksi, jolloin Puolustusvoimien resursseja olisi vapautunut ydintoimintaan ja kustannukset olisivat pienentyneet. Tältä osin Puolustusministeri päätti keväällä 2016 jatkaa hävittämistä PV:n omana toimintona, vedoten paikalliseen (Ähtäri) työllisyyteen.
Samaten selvitettiin Haapajärven lataamon toimintojen siirtämistä teollisuuden hoidettavaksi. Tällöin latoustoiminta saataisiin kuntoon ja kokonaisvastuu laukausyhdistelmistä siirtyisi valmistajalle. Jälleen Puolustusvoimien resursseja vapautuisi kustannustehokkaasti. Tämä selvitystyö jatkuu ja päätöstä odotetaan vuoden 2017 aikana.

Nammo Lapuan ollessa osa Nammo AS:tä, josta puolestaan Patria Oyj omistaa puolet, ei voi olla mainitsematta pohjoismaista yhteistyötä. Toimiihan Nammo kaikissa pohjoismaissa omaten näin erinomaisen kyvyn rakentaa ja hallinnoida pohjoismaisia hankkeita valtioiden näin halutessa.

Asiakkuusvastaava

Mikko Myllykangas

SECURING THE FUTURE